

ANALIZA PRINCIPALELOR SECTOARE ALE ECONOMIEI JUDEȚULUI SATU MARE

ASPECTE GENERALE

Economia județului Satu Mare este caracterizată drept o economie industrial-agrară.

Economia județului Satu Mare este bazată în principal pe fabricarea de produse din industria auto, textile și confecții, prelucrarea lemnului, precum și pe producția alimentară. Industria auto, prin fabricarea de componente și piese pentru autovehicule, joacă un rol important în activitatea economică a județului, fiind susținută de investiții străine. De asemenea, sectorul textil și cel al prelucrării lemnului sunt tradiționale și contribuie semnificativ la exporturi. Producția alimentară, axată pe prelucrarea resurselor locale, completează acest sector industrial diversificat.

Sectorul construcțiilor este destul de bine dezvoltat la nivelul județului Satu Mare, datorită cererii ridicate de pe piața imobiliară, dar și a volumului investițiilor în infrastructura mare din regiune.

Deși comerțul are, la rândul lui, o lungă tradiție în zona județului Satu Mare, aceasta a scăzut ca importanță în perioada comunistă, când procesul de industrializare a fost principalul obiectiv.

După 1990, acest domeniu a revenit categoric în topul opțiunilor tuturor localnicilor care au dorit să aibă propria afacere, fiind astăzi sectorul economic cu cel mai mare număr de firme (după cele din domeniul construcțiilor), al doilea ca număr de angajați și de investiții (după industria prelucrătoare).

În pofida acestui interes ridicat din partea antreprenorilor, performanțele economice ale sectorului de comerț și servicii din județul Satu Mare rămân destul de modeste, în contextul în care majoritatea ramurilor (de exemplu: comerțul, alimentația publică, serviciile personale, sănătatea etc.) rămân strâns legate de puterea relativ scăzută de cumpărare a populației din județ, la care se adaugă și declinul demografic generat de migrație.

Dovadă în acest sens stă și faptul că, exceptând ramura comerțului care asigură nevoi de bază ale populației (de exemplu: aprovizionarea cu alimente), restul ramurilor de servicii au încasări și efective de personal modeste, deși în creștere în ultimii ani. Și în cazul acestora, dinamici mai bune sunt vizibile tot în cazul unor servicii de bază, cum este cazul celor de sănătate în sistem privat.

Județul Satu Mare face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest (Transilvania de Nord), una dintre cele opt regiuni de dezvoltare din România, compusă din 6 județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare și Sălaj.

Satu Mare deține o pondere de circa 10% din produsul intern brut realizat în regiunea Nord - Vest. În cadrul regiunii, județul Satu Mare ocupă a patra poziție prin contribuția sa la formarea produsului intern brut regional. În ceea ce privește ponderea în nivelul național, produsul intern brut realizat în județul Satu Mare reprezintă 1,2% din total economie.

SECTORUL AGRICOL

Sectorul agricol al județului Satu Mare are un rol important în economia Regiunii Nord - Vest. Din totalul suprafeței cultivate la nivelul regiunii, județul Satu Mare ocupă locul doi (după Bihor), cu o pondere de 28,1%, din care cea mai mare parte (circa 98%) se află în proprietate privată. Din punct de vedere al producției agricole, în județ s-a realizat 17,5% din producția totală a regiunii și 2,2% din producția la nivel de țară în anul 2023. Din aceasta, 70,6% este producție vegetală și 28,5% producție animală, iar 0,9% reprezintă servicii agricole.

Sectorul agricol al județului Satu Mare are o contribuție importantă la dezvoltarea economiei prin producția diversificată de culturi agricole și creșterea animalelor, asigurând atât piața locală, cât și exporturile. Zootehnia și viticultura sunt de asemenea sectoare importante, oferind produse de calitate. Agricultură joacă un rol esențial în economia locală, generează locuri de muncă în mediul rural și beneficiază de fonduri europene pentru modernizare, crescând astfel eficiența și competitivitatea pe piață.

Suprafața totală a fondului funciar a județului Satu Mare a însumat 441.989 hectare la nivelul anului 2024. La nivelul anului 2014 (ultimele date statistice disponibile) 295.407 hectare reprezentau suprafață agricolă, respectiv 229.778 hectare teren arabil și 75.649 hectare pășuni și fânețe

Producția de fructe a județului Satu Mare a fost în anul 2020 de 60.091 tone, printre cele mai ridicate din ultimii 10 ani, doar în 2018 fiind mai mare. Această valoare plasează județul pe locul al 3-lea în regiunea Nord-Vest, reprezentând 3,7% din producția totală de fructe a României.

Viticultura în județul Satu Mare este bine-cunoscută, fiind parte a regiunii viticole Crișana-Maramureș și având o istorie bogată, cu tradiție încă din secolul al XIX-lea. Suprafața totală de vii pe rod, în Județul Satu Mare aferentă anului 2024 a fost de 2.938 ha cu o producție de struguri de 10.994 tone.

Viticultura din Satu Mare a cunoscut o transformare semnificativă în ultimii ani, trecând de la practicile tradiționale, la o abordare modernă, cu înființarea de podgorii producătoare de vinuri certificate, care intră pe piața vinurilor nobile. Se dezvoltă și turismul viticol, prin inițiative precum "Drumul Vinului Sătmărean".

INDUSTRIA

Industria județului Satu Mare a înregistrat fluctuații semnificative în perioada 2019-2023.

La nivel național, rata profitabilității a fost de 7,9%, ceea ce indică o diferență de 1,5 puncte procentuale între județ și media națională. Această evoluție reflectă provocările cu care se confruntă județul Satu-Mare în menținerea competitivității economice și subliniază importanța continuării investițiilor și a reformelor pentru a îmbunătăți performanța economică în viitor.

Primele 5 societăți din industrie în județul Satu Mare, după valoarea cifrei de afaceri, sunt: Zes Zollner Electronic SRL; Electrolux Romania SA; Alu Menziken SRL; SC Ardealul SA; SC Unicarm SRL.

CONSTRUCȚIILE au o pondere de 8% în economia județului Satu Mare și generează aproape 12% din valoarea adăugată brută pe regiune a acestui sector. Lucrările de infrastructură au fost și continuă să fie favorizate în perioada următoare de o serie de programe de investiții (*PNRR, Programul de investiții Anghel Saligny*) și fonduri europene nerambursabile.

În județul Satu Mare, rata profitabilității în construcții s-a menținut peste nivelul național în perioada 2019-2023, în creștere cu 6,8 puncte procentuale la finalul anului 2023 comparativ cu anul 2019. Societățile Avril SRL, Tarr Const SRL și Euras SRL au fost principalele firme care au activat în domeniul construcțiilor din județul Satu Mare în perioada 2019-2023, contribuind semnificativ la cifra de afaceri.

SECTORUL SERVICIILOR

Sectorul serviciilor din județul Satu Mare aduce cea mai mare valoare adăugată brută, având o pondere în produsul intern brut de circa 48%. În cadrul acestui sector se remarcă activitățile de comerț prin câteva firme care ocupă locuri fruntașe într-un top realizat după cifra de afaceri: SC Autonet Import SRL activează în comerțul cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule și ocupă locul 2 în județ; Unicarm Supermarket SRL – comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun și situează pe poziția 5 în județ după cifra de afaceri; SC Agrotex SRL - comerț cu ridicata al produselor chimice.

În anul 2023, PIB/locuitor în județul Satu Mare a ajuns la un nivel de 11.647 euro, ceea ce îl situează pe a cincea poziție în cadrul regiunii Nord - Vest, la circa 74% din media acesteia.

Comparativ cu nivelul pe total țară, județul Satu Mare se poziționează la circa 69%, iar într-un top național al județelor ocupă locul 26.

TURISMUL

Fiind un județ de graniță, Satu Mare are o componență etnică diversă, formată din români, maghiari, ucraineni, romi și șvabi germani. Aici se împletesc tradițiile și arhitectura diferitelor etnii, ceea ce face ca județul Satu Mare să fie atractiv din punct de vedere turistic. Orașul Negrești Oaș este considerat capitala ”Țării Oașului”, fiind atractiv prin casele tradiționale, peisajul și comorile etnografice expuse în muzeele locale. Turismul balnear este reprezentat de stațiunea Tășnad, cea mai cunoscută stațiune din Satu Mare pentru băile sale termale. Cetatea medievală din Ardud, Castelul Lonyai din Medieșul Aurit, orașul Carei, dar și cele 8 arii protejate pe teritoriul județului, fac din Satu Mare o destinație turistică atractivă.

La sfârșitul anului 2023, în județul Satu Mare erau înregistrate 73 unități de cazare, din care 20 hoteluri, 8 pensiuni turistice, 11 pensiuni agroturistice, 15 vile turistice și 13 moteluri.

În ceea ce privește capacitatea de cazare turistică, Județul Satu Mare deține 3,4% din capacitatea de cazare la nivel regional și doar 0,6% din cea la nivel național.

Preferința turiștilor pentru turismul rural a încurajat micii antreprenori să investească în mărirea numărului de locuri de cazare, astfel că peste jumătate de locuri noi de cazare se află în zone bogate în tradiții ca ”Țara Oașului ”(Negrești - Oaș, Certeze), dar și în zona turistică – balneară Tășnad.

COMERȚUL EXTERIOR

În structura exporturilor, la finalul anului 2023 cele mai importante ponderi sunt deținute de mașini, aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginea (44,6%), urmate de materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (14,3%), metale comune și articole din acestea (9,1%), mărfuri și produse diverse (6,5%), produse vegetale (4,7%) și mijloace și materiale de transport (4,4%).

Județul aduce o contribuție de 15,2% la formarea exporturilor regiunii Nord-Vest în anul 2023, ceea ce îl plasează pe poziția a patra.

Județul Satu Mare ocupă locul trei în clasamentul regional în ceea ce privește contribuția sa la realizarea importurilor totale, cu un procent de circa 13,3%.

În anul 2023 valoarea exporturilor a depășit valoarea importurilor, înregistrându-se astfel un excedent comercial în valoare de 73,4 mil. euro.

Sursa: - Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare pentru perioada 2021-2030;

*-Economia Județului Satu Mare -2024- Comisia Națională de Strategie și Prognoză
(chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglefindmkaj/https://cnp.ro/wp-content/uploads/2025/05/Economia-judetului-Satu-Mare.pdf)
<https://satumare.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/agricultura/>*

PREȘEDINTE,
Pataki Csaba

SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Crasnai Mihaela Elena Ana